

# Mączewski, Krzysztof

---

## Elektroniczna administracja

---

Mazowsze. Studia Regionalne 8, 117-120

---

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych [mazowsze.hist.pl](http://mazowsze.hist.pl).

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

jednostek spośród korzystających z danych US wyraziło zainteresowanie prowadzeniem takich badań, ale 30% z tej grupy nie określiło tematu. Natomiast wśród tych jednostek, które zadeklarowały chęć prowadzenia takich badań, jak i określiły tematykę, najczęściej pojawiały się zagadnienia związane z pogłębioną charakterystyką rynku pracy na poziomie powiatu czy gminy, z rozwojem przedsiębiorczości, ale także zagadnienia związane z losami absolwentów na rynku pracy. Wyniki tych badań oraz działania, które podejmował Ośrodek w ubiegłym roku, miały przede wszystkim wskazać kierunki prac MOBR. Wydaje się, że udało się określić działania na najbliższą przyszłość, ale też zadania, które będą musiały być realizowane etapowo, żeby osiągnąć postawiony przed MOBR cel.

### ***Elektroniczna administracja*** **Dyrektora Departamentu Geodezji i Kartografii w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego w Warszawie – Krzysztof Mączewski<sup>2</sup>**

Rolą, którą przyjął Departament Geodezji i Kartografii, jest poszukiwanie informacji oraz definiowanie standardu ich organizacji w celu lepszego zarządzania regionem. Ważne jest, żeby decyzje były bardziej transparentne i żeby wzmacniać stopień zaufania do samorządu, a także budować społeczeństwo demokratyczne. Celem wystąpienia dyrektora Krzysztofa Mączewskiego było zaprezentowanie pewnej idei działań synergicznych, dotyczących projektów realizowanych przez Samorząd Województwa Mazowieckiego.

Już przed wielu laty wraz z Politechniką Warszawską, za zgodą Polskiej Akademii Nauk, Geodeta Mazowiecki rozpoczął przedsięwzięcie, które polegało na zdefiniowaniu kluczowych zagadnień właściwych dla rozwoju województwa. Powinny one być przedmiotem analizy w podejmowaniu decyzji przez Zarząd Województwa Mazowieckiego i dlatego ważne jest, aby przedstawić dla nich różne uwarunkowania. Zdefiniowano około piętnastu grup tematycznych, a wśród nich tematy szczegółowe. Na bazie tego projektu powstał pomysł zbudowania systemu informacyjnego, który umożliwiłaby czerpanie informacji z tychże pozyskiwanych zbiorów danych. Tak zrodziła się idea Mazowieckiego Systemu Informacji Przestrzennej, która następnie stanowiła podstawę stworzenia nowego projektu. Podstawowym założeniem była poprawnie zdefiniowana informacja, oparta na danych referencyjnych, fundamentalnych, jednakowych dla całego regionu. Taka informacja powinna mieć znamiona pewności rejestru publicznego. Stąd zrodził się projekt *Wypracowanie i wdrożenie innowacyjnych metod integracji danych katastralnych, mapy zasadniczej i bazy danych topograficznych*. Zdefiniowano w nim modele danych dla podstawowych rejestrów, za które odpowiada służba geodezyjna i kartograficzna na poziomie powiatowym: dane ewidencji gruntów i budynków, ewidencję sieci uzbrojenia terenu, zbiór obiektów topograficznych stanowiących treść mapy zasadniczej, dane osnowy geodezyjnej, dane związane z rejestrem cen i wartości. Dla tych zbiorów danych powstał uniwersalny, zgodny ze współczesnymi zasadami wynikającymi z norm ISO, z różnych regulacji międzynarodowych, model danych.

<sup>2</sup> Rozwinięcie tez przedstawionych w tym wystąpieniu znajduje się w części pierwszej, w artykule Krzysztofa Mączewskiego, Anety Staniewskiej, Jarosława Wysockiego, Andrzeja Perkowskiego, Andrzeja Natuniewiczza pt. *Paradygmaty rozwoju społeczeństwa informacyjnego w województwie mazowieckim*.

Jest on aktualnie implementowany przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii w przygotowywanych rozporządzeniach do zmienionej ustawy *Prawo geodezyjne i kartograficzne* oraz do ustawy o infrastrukturze informacji przestrzennej. To z kolei stało się przyczynkiem do tego, żeby w regionie mazowieckim, budując kapitał ludzki, zainicjować projekty, które pozwolą wykorzystać informacje o przestrzeni naszych gmin, powiatów, województwa w zarządzaniu tymi jednostkami. Dzięki temu urzędy, które będą się posługiwać technikami elektronicznymi, jednocześnie w tym zarządzaniu wykorzystywać będą informacje przestrzenne. To z kolei stało się powodem do tego, żeby realizować projekt związany z tworzeniem bazy wiedzy o Mazowszu. Aktualnie czynione są starania, by stworzyć informacje o gminach, powiatach, województwie wspólnie z naszymi partnerami. W zakresie wszystkich działań w tych dwóch projektach została podpisana umowa z ponad 300 partnerami. W jednym z projektów tworzymy informacje o regionie, poczynając od informacji geodezyjnej, a kończąc na niektórych informacjach wynikających z kompetencji gmin, powiatów i województwa. Departament Geodezji wprowadził jednocześnie moduł funkcjonowania elektronicznego urzędu, który umożliwi wykorzystanie na wszystkich stanowiskach w tychże jednostkach organizacyjnych informacji przestrzennej do podejmowania decyzji administracyjnych.

Według dyrektora Mączewskiego odczuwalna jest potrzeba zmiany funkcjonowania urzędów. Istnieje konieczność standaryzacji procesu obsługi interesantów z zachowaniem jednocześnie indywidualnego charakteru danej jednostki. Stąd Departament próbuje również uzyskać efekt dostępności urzędu dla interesantów w naszym regionie w trybie 24-godzinnym i przez wszystkie dni w roku, poprzez pracę w formule elektronicznej. Ważne jest także ujednoczenie i upowszechnianie aplikacji służących do modelowania i zarządzania przepływami pracy oraz dokumentów w urzędzie. Działania te zmierzają do tego, żeby rozwiązania, które są przyjmowane w wielu różnych instytucjach, miały w regionie swój określony standard uniwersalny. Jest to istotne ze względu na możliwość wymiany informacji i danych między urzędami w regionie, aby jednostki samorządu terytorialnego nie posługiwały się aplikacjami hermetycznymi, które niejednokrotnie utrudniają przepływ informacji. Prelegent zwrócił uwagę na potrzebę wywołania nawyku wykorzystania dostępnych środków teleinformatycznych u pracowników administracji i obywateli. Ważne jest, aby posiadanie dostępu do informacji, umiejętność jej szybszej analizy, interpretacji i podejmowania decyzji, uczyniło w perspektywie region mazowiecki atrakcyjniejszym, a nasze społeczeństwo bardziej mobilnym w podejmowaniu decyzji rozwojowych czy nawet życiowych. Wreszcie, nie bez znaczenia jest obniżenie kosztu funkcjonowania administracji poprzez ograniczenie zakresu wykorzystania korespondencji papierowej. Ważnym jest wypracowanie reguł komunikacji oraz automatyzacja wymiany dokumentów i informacji między urzędami. Całe przedsięwzięcie zmierza do tego, żeby w administracji wykształcić usługocentryczny model działania urzędów. Działanie Departamentu Geodezji i Kartografii wynika z pewnego algorytmu, który oparty jest o 2 moduły: moduł informacji przestrzennej oraz moduł elektronicznej administracji. Moduł Mazowieckiego Systemu Informacji Przestrzennej to suma informacji zawartych w węzłach gminnych, powiatowych, wojewódzkim oraz u partnerów,

z którymi Departament współpracuje, a także z Centrum Obsługi Inwestora, które tworzy Agencja Rozwoju Mazowsza. Z kolei moduł elektronicznej administracji to w istocie suma usług związanych z funkcjonowaniem elektronicznego obiegu dokumentów, elektronicznej skrzynki podawczej, modułu formularzy elektronicznych, czyli tych aplikacji, które umożliwiają funkcjonowanie samorządów terytorialnych w zakresie kompetencji merytorycznych, wynikających z ustaw. Działania te są realizowane za wiedzą i aprobatą Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, a także z udziałem ekspertów z tegoż Ministerstwa. Przedstawione pokrótce projekty dotyczą tworzenia zbiorów danych przestrzennych i usług danych przestrzennych.

W pierwszym etapie zaplanowano powstanie w gminach cyfrowych zbiorów danych przestrzennych z planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania. Zostaną one zwektoryzowane i wprowadzone do węzła informacyjnego. Natomiast na szczeblu powiatowym tworzone są, we współpracy z 38 powiatami, zbiory danych dotyczących cyfrowego obrazu ewidencji gruntów i budynków oraz mapy zasadniczej w celu udostępnienia ich gminom, ale także obywatelom (poprzez Internet). Na poziomie wojewódzkim tworzy tę bazę obraz województwa odpowiadający skali 1:10 000, który już powstał i który będzie sukcesywnie uzupełniany. W ramach tego projektu powstaje również model danych dla treści planów zagospodarowania przestrzennego, dla studiów uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gmin oraz dla planu województwa, a także katalogi obiektów i relacji między nimi, z których będą te dokumenty tworzone oraz format danych, który będzie umożliwił publikowanie tych dokumentów w tzw. standardzie GML, umożliwiającym publikowanie informacji przestrzennej. Z kolei projekt *Elektroniczna administracja* jest związany z usługami administracji. Ma przeobrazić tradycyjne funkcjonowanie urzędu w model administracji elektronicznej.

Dzięki obu projektom Departament planuje również umożliwić łączenie danych przestrzennych, gromadzonych poprzez różne podmioty. Prelegent stwierdził, że podległa mu jednostka dąży do stworzenia interakcji usług sieciowych ze wszystkimi zbiorami, charakteryzującymi rzeczywistość regionu mazowieckiego. Są one przygotowywane przez inne służby publiczne, organy centralne i wojewódzkie. Dlatego tak istotne jest stworzenie zasad wspólnego korzystania z tych zbiorów i usług. Rozwiązania przygotowywane w ramach tych dwóch projektów zmierzają do umożliwienia harmonizacji stosowanych rozwiązań informatycznych, które będą musiały uwzględniać oficjalne standardy w tym zakresie.

Przy podejmowaniu decyzji w regionie 80% informacji branych pod uwagę to informacje przestrzenne. Stąd Departament zmierza do tego, by ta informacja była istotnie dostępna, co pozwoli stworzyć faktyczne możliwości upowszechniania informacji, a proces decyzyjny będzie łatwiejszy i krótszy. Pozwoli to zmniejszyć ryzyko podejmowania złych decyzji, właśnie dzięki poprzedzaniu procesu decyzyjnego analizą faktów, informacji, zdarzeń, zjawisk, relacji, które zawsze można opisać przestrzennie. Działania Geodety wkomponowują się również w oczekiwany przez wszystkich efekt stworzenia jak najlepszych warunków rozwoju dla województwa mazowieckiego i podnoszenia atrakcyjności inwestycyjnej. Założono,

że jednym z efektów, będzie stworzenie sieci autonomicznych węzłów informacji przestrzennej. W gminach i powiatach, będących partnerami projektu, powstanie węzeł informacyjny, za pomocą którego będą zbierane stosowne dane. Każdy z tych węzłów będzie tworzył infrastrukturę techniczną i informacyjną gmin i powiatów oraz współtworzyć wspólną sieć regionalną. Celem Departamentu jest zbudowanie pewnego standardu wspomagania na szczeblu wojewódzkim, tym bardziej, że z założenia okres gwarancji utrzymania efektów projektu powinien wynosić 5 lat.

Rozwiązania techniczne, które są przygotowywane, oparto o tzw. szynę usług biznesowych. To znaczy, że w każdym urzędzie gminy i powiatu będzie prowadzona „szyna”, która w istocie jest aplikacją umożliwiającą modułowy dostęp do różnych dziedzinowych aplikacji związanych z funkcjonowaniem urzędu i tworzeniem jednego, spójnego systemu obsługi urzędu. Będzie to „szyna” umożliwiająca zintegrowanie istniejących i przyszłych systemów oraz aplikacji. Podstawowym założeniem jest stosowanie otwartych standardów. Dlatego Departament zmierza do zachowania zupełnej neutralności technologicznej i jawności używanych rozwiązań. Poprzez te działania istnieje szansa na skrócenie procesu załatwiania spraw w urzędach. Wyszukiwanie usług może być szybsze, a dostęp do sposobu rozstrzygnięcia spraw łatwiejszy. Zniknie również konieczność wizyt w urzędzie.

W porozumieniu ze Związkiem Banków Polskich Departament próbuje wprowadzić możliwość wnoszenia opłat za czynności urzędowe kanałami elektronicznymi. Bowiem cóż to jest za e-administracja, która umożliwia wniesienie wniosku w postaci elektronicznej, a jednocześnie uniemożliwia wniesienie opłaty za wszczęcie postępowania administracyjnego? Stąd jednym z celów projektu jest, by takie działanie było koherentne i by nastąpiła faktyczna automatyzacja procesów postępowania administracyjnego we wszystkich urzędach, które są partnerami projektu.

Obydwa projekty, tworzenie bazy wiedzy o Mazowszu i rozwiązania elektroniczne administracji, wspierają tworzenie wspólnoty i tożsamości regionalnej województwa. Jest to region zamieszkały przez 5 mln osób, zatem Mazowsze powinno być stać na wypracowanie standardu wspólnego, harmonijnego funkcjonowania. Dyrektor Krzysztof Mączewski podziękował wszystkim gminom i powiatom, które dostrzegły cenność tej inicjatywy i tak licznie przystąpiły do projektu. Bez aprobaty gmin i powiatów oraz możliwości współdziałania projekty te nie udałyby się, a wydają się one szansą eliminacji barier informacyjnych w regionie. Geodeta Mazowiecki podkreślił, że wspólne inicjatywy samorządów terytorialnych powinny wpłynąć na wzrost efektywności ich funkcjonowania w regionie, a wdrożenie zasad dotyczących infrastruktury informacji przestrzennej powinno usprawnić procesy inwestycyjne oraz pracę urzędników i obsługę obywateli w województwie. Wdrożenie tych zasad i udostępnienie informacji powinno ułatwić życie obywatelom regionu w codziennym rozstrzygnięciu różnych problemów życiowych.